

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень.

Ступінь вищої освіти – магістр.

Галузь знань - 24 «Сфера обслуговування».

Спеціальність - 241 «Готельно-ресторанна справа».

Освітня програма – Готельно-ресторанна справа

Кількість кредитів – 4 – 120 год., із них: аудиторних - 90 год.; самостійної роботи студента – 30 год.

Форма навчання – денна.

Рік підготовки – 3, семестр – 6.

Компонент освітньої програми – нормативна.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Тацишин Ігор Богданович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін.

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, м. Львів. ауд. 206., тел. +380674501702

e-mail: tatsishinigor@gmail.com

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу» є формування системи знань з правового регулювання правовідносин щодо готельно-ресторанної діяльності, оволодіння здобувачів сукупністю теоретичних знань, законодавства щодо діяльності підприємств готельного і ресторанного бізнесу, а також набуття практичних навичок для подальшої роботи, виховання правової культури майбутніх фахівців. Програма курсу ґрунтується на структурі чинного законодавства, враховує досягнення науки господарського та підприємницького права, але разом з тим побудована з врахуванням певно визначених навчально-методичних вимог, в яких знаходить своє відображення специфіка предмету вивчення.

Завдання дисципліни – формування у студентів системи науково-теоретичних і практичних знань; вивчення та розкриття змісту правових засад щодо діяльності підприємств готельного і ресторанного бізнесу; набуття навичок практичного застосування чинного законодавства під час вирішення конкретних правових ситуацій.

Вивчення дисципліни «Правове забезпечення готельно-ресторанного бізнесу» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти необхідний обсяг компетентностей, який виражається у динамічності комбінації знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей студента, яка визначає здатність його успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин						Результати навчання. Здобувачі повинні знати:
	Усього	у тому числі					
		л	п	с	інд	с.р.	
ТЕМА 1. Поняття та зміст господарської діяльності з надання послуг.	12	4		4		4	Поняття, ознаки та види господарських відносин. Учасники відносин у сфері господарювання. Основні принципи правового регулювання господарських відносин. Послуга як об'єкт господарської діяльності. Ринок послуг. Туристичні послуги, готельні послуги, послуги закладів ресторанного господарства. Готельно-ресторанний бізнес, як види господарської діяльності.
ТЕМА 2. Правовий статус суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу.	12	4		4		4	Поняття, ознаки та класифікація суб'єктів господарювання. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання. Правові підстави утворення та припинення діяльності суб'єктів господарювання. Правове регулювання державної реєстрації суб'єктів господарювання. Процедура реєстрації припинення діяльності суб'єкта господарювання.
ТЕМА 3. Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу.	12	4		4		4	Поняття та види міжнародно-правових актів у сфері регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Міжнародно-правове регулювання туристської діяльності: Конвенція ООН про митні пільги для туристів (1954 р.), Загальна резолюція ООН з розвитку туризму (1963 р.), Конвенція про уніфікацію деяких правил щодо перевезення морем пасажирів і вантажу (1967), Резолюція ООН про виникнення Всесвітньої туристської організації (1969 р.), Манільська декларація з всесвітнього туризму (1980 р.) та ін. Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу: Мінарожні готельні правила (1981 р.), Кодекс відносин між готелями і турагентствами (1991 р.).
ТЕМА 4. Національні джерела правового	12	4		4		4	Поняття та види нормативно-правового забезпечення функціонування суб'єктів

регулювання надання послуг в готельно-ресторанному бізнесі.						господарювання готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Цивільний кодекс України та Господарський кодекс України як основні кодифіковані нормативні акти, які регулюють відносини учасників ринку готельно-ресторанних послуг. Закони України що регулюють діяльність суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу. Підзаконні акти у сфері готельно-ресторанного бізнесу: Постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерств у вказаній сфері, нормативні акти Державного агентства з розвитку туризму. Національні стандарти України, як особливий вид регулювання діяльності суб'єктів готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.
ТЕМА 5. Державне регулювання готельно-ресторанного бізнесу.	10	4	4		2	Поняття та призначення державного регулювання економіки. Способи, цілі державного регулювання у галузі туризму. Пріоритетні напрямки державної політики у галузі туризму Поняття державної політики у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Суб'єкти реалізації державної політики у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Програми розвитку туризму в Україні: поняття, види, способи реалізації суб'єктами господарювання.
ТЕМА 6. Адміністративно-правові механізми забезпечення державного регулювання готельно-ресторанного бізнесу.	10	4	4		2	Ліцензування туристичної діяльності: поняття, мета та правові основи. Об'єкт ліцензування. Суб'єкти ліцензійної діяльності. Стадії користування ліцензією. Порядок отримання ліцензії на туристичну діяльність. Вимоги, яким має відповідати туроператор для отримання ліцензії. Ліцензування туристичної діяльності: поняття, мета та правові основи. Об'єкт ліцензування. Суб'єкти ліцензійної діяльності. Порядок отримання ліцензії на туристичну діяльність. Вимоги, яким має відповідати туроператор для отримання ліцензії. Підстави для відмови на отримання ліцензії.
ТЕМА 7. Державний нагляд (контроль) у сфері готельно-ресторанного бізнесу.	10	4	4		2	Загальні правила контролю за здійсненням господарської діяльності. Порядок проведення перевірок суб'єктів господарської діяльності. Органи контролю за діяльністю суб'єктів господарювання в сфері в сфері

						готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Контроль за додержанням ліцензійних умов провадження туropераторської діяльності. Контроль за здійсненням туристського супроводу. Податкові перевірки суб'єктів готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Перевірка інспекції з праці. Перевірки суб'єктів готельно-ресторанного і туристичного бізнесу державними органами у сфері захисту прав споживачів.
ТЕМА 8. Поняття й види цивільно-правових договорів в сфері готельно-ресторанного бізнесу.	12	4	6	2	Загальні положення про зобов'язання: поняття зобов'язання, підстави його виникнення та сторони. Поняття, зміст та умови договору. Укладення, зміна та розірвання договору. Окремі види договорів у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу: договір роздрібної купівлі-продажу: поняття, істотні умови, сфера застосування; поняття договору комерційної концесії та його предмет; договір страхування. Договірні положення про надання послуг у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу: договір на туристичне обслуговування, договір на екскурсійне обслуговування, договір на готельне обслуговування.	
ТЕМА 9. Трудові відносини в сфері готельно-ресторанного бізнесу.	10	4	4	2	Поняття і види, форма трудових договорів які застосовуються в закладах готельного і ресторанного господарства. Колективні договори. Робочий час і час відпочинку працівників. Трудова дисципліна та методи її забезпечення. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Трудові спори.	
ТЕМА 10. Правове регулювання оподаткування у сфері готельно-ресторанного бізнесу.	10	4	4	2	Система законодавства про оподаткування суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Загальнодержавні податки та збори, особливості їхнього правового регулювання в готельно-ресторанному бізнесі. Місцеві податки та збори, особливості їхнього правового регулювання. Податкові пільги, особливості їхнього законодавчого регулювання в готельно-ресторанному бізнесі.	
ТЕМА 11. Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері готельно-	10	4	4	2	Поняття і види юридичної відповідальності що застосовуються в готельно-ресторанній діяльності. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність.	

ресторанного бізнесу.						Попередження правопорушень у сфері готельного і ресторанного обслуговування населення. Майнове відшкодування шкоди, завдане внаслідок ненадання послуг, або неякісних їх надання.
Усього годин	90	44	46		30	

Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна.

1) інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

2) загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3) фахові компетентності:

ФК 1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

ФК 3. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

ФК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

ФК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється шляхом поточного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточне оцінювання – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточне оцінювання реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Підсумковий тест (залік) проводиться у формі семестрового заліку (відповіді на питання (письмові, тестові)).

Політика щодо академічної доброчесності: недопустиме списування та плагіат. Дотримання правил та норм академічної доброчесності, етичної поведінки та корпоративної культури здійснюється відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності ЛДУФК імені Івана Боберського: <https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennja-pro-dobrochesnist-04-20.pdf>

Політика зарахування результатів неформальної освіти. Студенти, які здобули освітні компонентності, за межами ЛДУФК імені Івана Боберського, при їх відповідності реквізітам освітньої програми, можна перезарахувати їх результати у якості виконання зарахованої теми відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті ЛДУФК імені Івана Боберського: <https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanix-u-neformalnij-osviti-3.pdf>

Рекомендовано, для удосконалення професійних знань та навиків проходити онлайн-курси на освітніх платформах:

<https://leamdigital.withgooule.com/digitalworkshop-ua>.

<https://prometheus.org.ua/>.

Використання **ШІ (штучного інтелекту)** у процесі навчання. Одна з найважливіших переваг штучного інтелекту в освіті - це його здатність забезпечувати персоналізований досвід навчання. Саме тому, навчальним курсом передбачено проходження онлайн-курсу про застосування штучного інтелекту (AI) для роботи та бізнесу за покликанням <https://rsvp.withgoogle.com/events/ai-basics-2023-short/home>. Сертифікат, який студент отримує після проходження онлайн-курсу є підставою для перезарахування балів (30 балів) у рамках політики неформальної освіти.

Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з

навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
68-74	D	задовільно
61-67	E	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 року. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 №2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16.02.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
5. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
6. Податковий Кодекс України : Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
7. Цивільний кодекс України: Закон України від 2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Закони:

1. Про валюту і валютні операції : Закон України: прийнятий Верховною Радою України 21.06.2018 № 2473-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.
2. Про Державний бюджет України на 2022 рік : Закон України від 02.12.2021 № 1928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1928-20>.
3. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.09.1995 № 265/95-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>.
4. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1995 № 1023- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

6. Про збір і облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2020р. № 2464-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

7. Про міжнародні договори України : Закон України від 16.07.1990 №55-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.

8. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.

9. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України : Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>.

10. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.

11. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.

Підзаконні акти:

12. Декларація про державний суверенітет від 24.08.1991 № 1427-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.

13. Національний стандарт України. Послуги туристичні. Засоби розміщування URL: http://ksv.do.am/GOST/DSTY_ALL/DSTY3/dsty_4268-2003.pdf.

14. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів (29982) URL:https://dnaop.com/html/29982/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4269_2003.

15. Деякі питання встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 19.02.2021 № 126. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-21>.

16. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 26.01.2018 № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0194-18>.

17. Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2009-%D0%BF>.

18. Про затвердження Порядку організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.11.2021 № 1167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1167-2021-%D0%BF>.

19. Про затвердження Ліцензійних умови провадження турсервісної діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF>.

20. Про проголошення незалежності України : Постанова Верховної Ради Української РСР від 24.08.1991 № 1427-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>.

21. Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) Постанова Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 № 297. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/297-2006-%D0%BF>.

22. Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи : Наказ Міністерства освіти України від 02.10.2014 №1124. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14>.

23. Про затвердження Порядку здійснення рятувальних заходів на об'єктах туристичних відвідувань : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.1991 № 507. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/507-2009-%D0%BF>.

24. Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг : Наказ Державна туристична адміністрація України від 16.03.2004 № 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04>.

25. Про затвердження Порядку оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання : Наказ Державна туристична адміністрація України від 06.06.2005 № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0765-05>.

Підручники:

26. Байлик С. І. Організація готельного господарства: підруч. / С. І. Байлик, І. М. Писаревський; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 329 с.

27. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. Київ: Алерта, 2012. 376 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

28. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності: навч.- метод. посібник / М. Ващишин. Львів: ПП Сорока Т.Б., 2014. 168 с. URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3376/1/Pravove%20reguljuvannja%20turystichnoji%20dijalnosti.pdf>

29. Галасюк С. С. Організація готельного господарства: навч.-практ. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нейздомінов. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2019. 204 с.

30. Галасюк С. С. Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності: навч. посіб. / С. С. Галасюк. Одеса: Астропринт, 2011. 234 с.

31. Голод А. Страхування в туристичній діяльності: навч. посіб.: у 2 ч. / Андрій Голод, Юлія Феленчак. Львів: ЛДУФК, 2016. 156 с.

32. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. / Є. В. Козловський. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 272 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/pravove-regulyuvannya-turistichnoyi-diyalnosti.pdf>

33. Любіцева О. О. Методика розробки турів: навч. посіб. / О. О. Любіцева. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Альтерпрес, 2008. 300 с.

34. Машина Н. І. Страхування для туристичних підприємств: навч. посіб. / Н. І. Машина. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 368 с.

35. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. / В. В. Величко ; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.

36. Посібник з Карпатської конвенції. Регіональний Екологічний Центр Центральної та Східної Європи. 2007.

37. Правове регулювання туристичної діяльності. Навчально- методичний посібник для самостійного вивчення навчальної дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм». Полтава, 2015. 170 с. URL: <http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016bac/ptd3.pdf>.